

TRC Nieuwsbrief

Voorjaar/zomer 2010

Textile Research Centre (TRC), Leiden

Hogewoerd 164, 2311 HW Leiden

Tel. 071-5134144 / 06-28830428

Email: info@trc-leiden.nl

Web: www.trc-leiden.nl

Sinds de laatste Nieuwsbrief (maart 2010), twee maanden geleden, is er weer van alles gebeurd. De Textielweek in Leiden, eind maart, zorgde ervoor dat er rond die dagen meer dan 300 bezoekers een kijkje kwamen nemen bij het TRC. Velen kwamen speciaal voor de nieuwe tentoonstelling over Arabisch borduurwerk, die begin maart werd geopend in de TRC Gallery. Deze expositie trekt momenteel

niet alleen bezoekers uit Nederland, maar ook uit het buitenland, en de tentoonstelling heeft tevens de aandacht van de regionale pers. De aandacht zal ongetwijfeld nog toenemen vanwege de publicatie, een week geleden, van het boek *Embroidery from the Arab World*, door Gillian Vogelsang-Eastwood, de directeur

Foto: Geborduurd rokgedeelte van een Palestijnse jurk. Te zien in de TRC Gallery. TRC collectie. Foto: Joost Kolkman

van het TRC. Het boek is een gezamenlijke uitgave van het TRC en de Leidse Uitgeverij Primavera Pers. Het boek wordt op 20 mei a.s. officieel gepresenteerd.

Een andere tentoonstelling die door de TRC is georganiseerd gaat over Indiase sari's. Deze expositie is te vinden in het Volkenkunde Museum in Leiden en trekt ook veel belangstelling, onder andere onlangs van de VPRO radio.

In *chadari* gehulde Afghaanse vrouw bij de ingang van het TRC, Leiden. Maandag 10 mei 2010. Foto gemaakt door mevr. Else van Laere. Die dag was er een Canadese filmploeg op bezoek bij het TRC om opnamen te maken voor een film over Afghaanse kleding. De Canadees/Afghaanse regisseuse en haar ploeg waren in Nederland voor een paar uur, voldoende voor haar om behalve de opnamen te maken in Leiden, ook haar in Nederland wonende

Afghaanse tante te zien, die graag wilde meewerken aan de opnamen, en eventjes, in Afghaanse *chadari/burqa* gehuld, over de Hogewoerd liep. Het drukke fietsverkeer op de Hogewoerd raakte wat van slag.

TRC huishoudelijk

Met alle vrijwilligers zijn we nu hard aan het werk om de TRC-bibliotheek op orde te brengen en alle boektitels op te nemen in een digitale catalogus. De bibliotheek

omvat ongeveer duizend boeken en is vrij toegankelijk voor iedere geïnteresseerde. Sinds kort heeft het TRC een nieuwe kracht voor de administratie: mevr. Else van Laere is ons team van vrijwilligers komen versterken en zij helpt ons met name met de financiële zaken en pr. We blijven ook doorbouwen aan de TRC-website: bijna alle pagina's zijn nu tweetalig. Het belangrijkste nieuwtje is misschien dat het TRC een fraaie rode vlag heeft. Die hangen we uit als we open zijn, dat wil zeggen maandag, dinsdag en woensdag.

De winkel van het TRC

In de winkel van het TRC langs de Hogewoerd is het assortiment de laatste tijd behoorlijk uitgebreid. We verkopen niet alleen allerlei boeken op het gebied van kleding en textiel, maar ook kledingstukken en accessoires uit vele landen. Zo hebben we de laatste tijd veel voorwerpen uit Afghanistan in de verkoop, maar ook Oya-sieraden uit Turkije, kanga's uit Oost-Afrika, en handgeweven shawls uit India. En laten we vooral de prachtige prentbriefkaarten niet vergeten met afbeeldingen van voorwerpen uit de TRC verzameling.

Vrienden van het TRC

Het werk van het TRC draait bijna helemaal op vrijwillige bijdragen en projectgebonden ondersteuning door enkele officiële instanties. Iedereen die bij het TRC werkt doet dit als vrijwilliger. Onze kosten zijn daarom redelijk beperkt. Maar natuurlijk moet wel elke maand de huur betaald worden en ook elektriciteit en water zijn voorzieningen waar we moeilijk buiten kunnen. Het TRC heeft daarom dringend behoefte aan financiële ondersteuning. Wilt u het werk van het TRC financieel steunen, wordt dan 'Vriend van het TRC'. U kunt al 'Vriend' worden voor minimaal 25 euro per jaar. Alle informatie kunt u vinden op de TRC-website.

Een Leidse hoed komt thuis

Kort geleden ontving het TRC een heel bijzondere donatie voor de kledingverzameling. Het betreft een miniatuur (!) driekante steek, oftewel een *tricorné*. De hoed dateert uit 1796. Wij weten dat zo zeker omdat bij de hoed een originele verklaring is bewaard waarin staat dat het

hoofddekseel werd gemaakt onder toezicht van het bestuur van het Leidse hoedenmakersgilde, als proefstuk van de leerling Hendrik Visser. Dit certificaat is gedateerd op 27 december 1796. Zowel hoed als document zijn altijd in het bezit van de familie Visser gebleven, maar nu terug naar Leiden gebracht. Dat hoed en certificaat bij elkaar zijn gebleven is absoluut uniek. Het TRC heeft inmiddels een speciaal programma opgezet om de fondsen te verwerven die nodig zijn voor de conservering en bestudering van hoed en certificaat en voor de publicatie van de resultaten. U kunt hierover meer lezen op de TRC-website.

De Leidse hoed: een tricorne uit de late 18de eeuw (TRC collectie)

Boekpresentatie

In samenwerking met Primavera Pers, Leiden, wordt op **20 mei a.s. om 16.00 uur**, bij het TRC op de Hogewoerd het boek *Embroidery from the Arab World* gepresenteerd. Het eerste exemplaar wordt dan officieel overhandigd aan mevr. M.E. Struving van het Prins Bernhard Cultuurfonds, Zuid-Holland. Deze organisatie heeft de publicatie van het boek en de tentoonstelling over Arabisch borduurwerk nu in de TRC Gallery financieel gesteund. Iedereen is welkom. Voor meer informatie over het boek, zie de TRC-website.

Berg Encyclopedia of World Dress and Fashion

Binnenkort (juni 2010) verschijnt de tiendelige *Encyclopedia of World Dress and Fashion*, uitgegeven door de gerenommeerde firma Berg (Oxford). Deel 5 gaat over Centraal

en Zuidwest-Azië, en omvat bijna 500 pagina's met verschillende artikelen geschreven door deskundigen uit de gehele wereld. Dit deel is geredigeerd door mevr. Vogelsang-Eastwood, de directeur van het TRC. De bibliotheek van de TRC ontvangt de volledige tiendelige encyclopedie !

TRC vakantie

Het TRC gaat bijna de hele maand juli dicht. Natuurlijk gaan we die maand nuttig besteden: onder andere zullen studiereizen naar Jordanië en Syrië worden gemaakt.

TRC Tentoonstellingen

Borduurkunst uit de Arabische wereld

Begin maart j. l. opende het TRC de deuren voor de tentoonstelling *Borduurkunst uit de Arabische Wereld*. Het TRC heeft hiervoor sindsdien al vele bezoekers mogen ontvangen, vooral tijdens de Textielweek, eind maart. De tentoonstelling is te zien tot 17 augustus 2010.

De Arabische wereld is beroemd om haar kalligrafie, miniaturen, houtsnijwerk, aardewerk en zilversmeedkunst. Tot nu is echter weinig aandacht besteed aan een ander aspect van Arabische cultuur, namelijk borduurwerk. Eeuwenlang is geborduurde stof gebruikt om huizen en openbare gebouwen te versieren, en om mannen, vrouwen en kinderen te kleden. Borduurwerk speelde hierdoor een belangrijke rol in het sociale en culturele leven en was ook een afspiegeling van economische en politieke veranderingen.

De afbeelding links toont de geborduurde achterzijde van een Marokkaanse mantel voor mannen. TRC collectie. Foto gemaakt door Joost Kolkman.

Sari's

Het TRC organiseert samen met het Rijksmuseum voor Volkenkunde te Leiden een tentoonstelling over de Indiase sari. De tentoonstelling is te zien in het Rijksmuseum voor Volkenkunde van 21 maart tot en met 17 oktober 2010.

De sari is een lange doek, die door vrouwen wordt omgeslagen als een vorm van lichaamsbedekking. De weefsels, decoraties en drachten weerspiegelen de grote verschillen in klimaat, afkomst en levensstijl binnen de multiculturele Indiase samenleving. De tentoonstelling toont met tientallen prachtige exemplaren de rijke geschiedenis van dit tijdloze kledingstuk. Een grote saritentoonstelling die de nadruk legt op de technieken van productie en decoratie kan bij het TRC worden gehuurd door andere musea of geschikte instituten.

Binnenkort

In het najaar van 2010 opent het TRC een aantal nieuwe tentoonstellingen in de TRC Gallery. Eerst organiseren we drie kleine exposities, samengesteld door studenten en medewerkers van het TRC. Het overkoepelende thema is de gevarieerdheid waarmee naar kleding kan worden gekeken. De eerste tentoonstelling is gewijd aan een jurk van meer dan drie meter lang uit Jordanië. Een dergelijke jurk, uit het midden van de vorige eeuw, werd door de lokale dames gedragen om hun waardevolle bezittingen te verbergen voor de belastinginspecteurs. Een tweede kleine tentoonstelling wordt samengesteld door TRC-studente Yvonne van Santen en gaat over moderne besnijdeniskleding in Turkije. De derde tentoonstelling laat zien hoe men zich in de negentiende eeuw "in z'n goeie goed" liet fotograferen.

Tentoonstelling over Afghaanse kleding

In de tweede helft van 2010 zal een groot deel van de Nederlandse troepenmacht uit Afghanistan worden teruggetrokken. Vanaf eind 2010 zullen dan duizenden militairen, maar ook journalisten, parlementariërs, ontwikkelingsdeskundigen en vele anderen een bezoek aan dat land hebben gebracht. Wat hun ervaringen ook zijn geweest, bij bijna iedereen zal het land en zijn bevolking een diepe indruk hebben achtergelaten. Weinigen zullen de aanblik van de trotse Afghanen met hun tulband

en zwarte baard kunnen vergeten. En Afghanistan blijft internationaal hoe dan ook in de belangstelling staan. Dat merkt het TRC ook. Maandag 10 mei kwam een televisieploeg speciaal over uit Canada om bij het TRC opnamen te maken over de burqa's, de typische sluiers van Afghanistan. De opnamen worden gebruikt voor een film over de geschiedenis en het moderne gebruik van de Afghaanse *chadari* (beter bekend als *burqa*).

Nederlandse militairen in een Afghaans dorp. Dehrawud, Uruzgan. Februari 2009. De oude man links draagt een jas met loshangende, lege mouwen. Een dergelijke jas is onlangs verworven voor het TRC en zal op de komende tentoonstelling over Afghaanse kleding worden getoond.

Foto: Willem Vogelsang

In oktober 2010 hoopt het TRC daarom een grote tentoonstelling te organiseren over de verschillende soorten kleding die in Afghanistan worden gedragen. De

tentoonstelling zal kleding laten zien uit allerlei delen van het land, zowel voor mannen en vrouwen als voor kinderen.

Lezingen en workshops

Hieronder de lijst met de lezingen en workshops tot eind juni van dit jaar. Deze activiteiten trekken steeds meer belangstelling. De kimono-lezing van mevr. Anna Beerens is bijzonder populair; de boeiende lezing over Miao-borduurwerk door mevr. Ien Rappolt, eind maart, trok ook een grote groep belangstellenden.

Geïnteresseerden voor deze lezingen/workshops wordt verzocht om tevoren te bellen of via e-mail contact op te nemen met het TRC om een plaats te reserveren.

Zondag 16 mei, 14.00-16.00 Sari workshop

Een inleiding over het welbekende kledingstuk uit India. Er is gelegenheid om de verschillende manieren van dragen zelf uit te proberen. Deze workshop wordt gegeven door vrouwen uit de Indiase gemeenschap.

Prijs: €20 pp, inclusief koffie en thee

Donderdag 27 mei, 14.00-16.00 Lezing: Gezichtssluiers

Docent: Dr. Gillian Vogelsang-Eastwood.

Voor veel vrouwen in de wereld speelt de gezichtssluier een belangrijke rol. Deze lezing/demonstratie behandelt de geschiedenis van de gezichtssluier, de culturele achtergronden ervan en de vele variaties die vandaag de dag worden gedragen.

Prijs: € 7,50 pp, inclusief koffie en thee

Zondag 30 mei, 14.00-16.00 Workshop: Oud-Egyptische kleding

Docent: Dr. Gillian Vogelsang-Eastwood

Een praktische benadering van de kleding voor mannen en vrouwen uit het oude Egypte. De belangrijkste typen van zowel wikkelkleding als "maatkleding" komen aan de orde. Er is gelegenheid om de kledingstukken zelf uit te proberen.

Prijs: € 20 pp, inclusief koffie en thee.

Zondag 6 juni, 14.00-16.00 Lezing: Kimono Vandaag

Docent: Dr. Anna Beerens

Deze lezing met veel praktische uitleg over kimono in het hypermoderne Japan van vandaag gaat ook in op de vragen die de kimonodraagster zich stelt wanneer zij 's ochtends besluit wat ze aan zal trekken. Men kan kimono, accessoires en ondergoed van dichtbij bekijken.

Prijs: € 7,50 pp, inclusief koffie en thee

Donderdag 10 juni, 14.00-16.00 Workshop: Siwa borduurwerk

Docent: Dr. Gillian Vogelsang-Eastwood

Een inleiding over het borduurwerk van de Egyptische Siwa oase. Voor de deelnemers zijn veel ontwerpen beschikbaar die men ter plaatse kan kopiëren. Ook kan men de expositie "Borduurwerk in de Arabische wereld" wereld bezoeken waar nog meer borduurwerk uit Siwa te zien is.

Prijs: € 20 pp, inclusief koffie en thee

Zondag 20 juni, 14.00-16.00 Sari workshop

Een inleiding over het welbekende kledingstuk uit India. Er is gelegenheid om de verschillende manieren van dragen zelf uit te proberen. Deze workshop wordt gegeven door vrouwen uit de Indiase gemeenschap.

Prijs: € 20 pp, inclusief koffie en thee

Donderdag 24 juni, 14.00-16.00 Lezing: Fezzes en tarbushes

Docent: Dr. Gillian Vogelsang-Eastwood

De Britse komiek Tommy Cooper was vermaard om zijn fez. Of droeg hij een tarbush? Deze lezing zal het verschil duidelijk maken. Ook wordt ingegaan op de historische, sociale, politieke en religieuze betekenis van dit hoofddeksel en de diverse vormen ervan in Europa en Amerika.

Prijs: € 7,50 pp, inclusief koffie en thee.